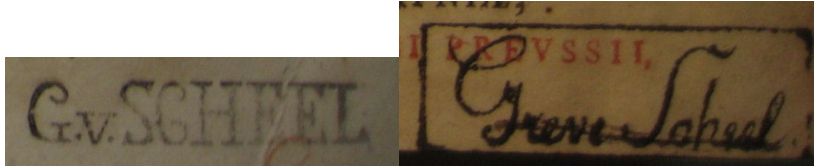

Lensgreve Jørgen Scheels bøger.

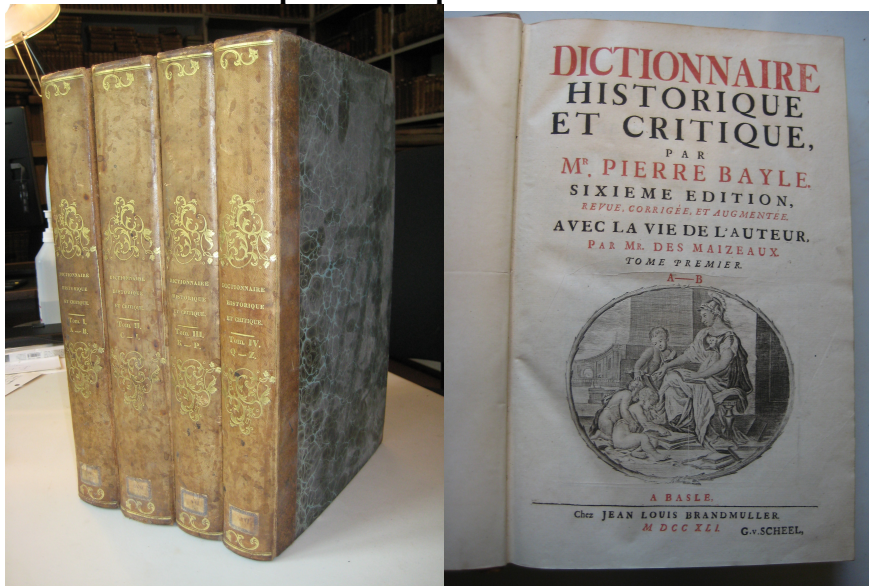
14 værker med et omfang på 78 bind bærer nedenstående stempler.

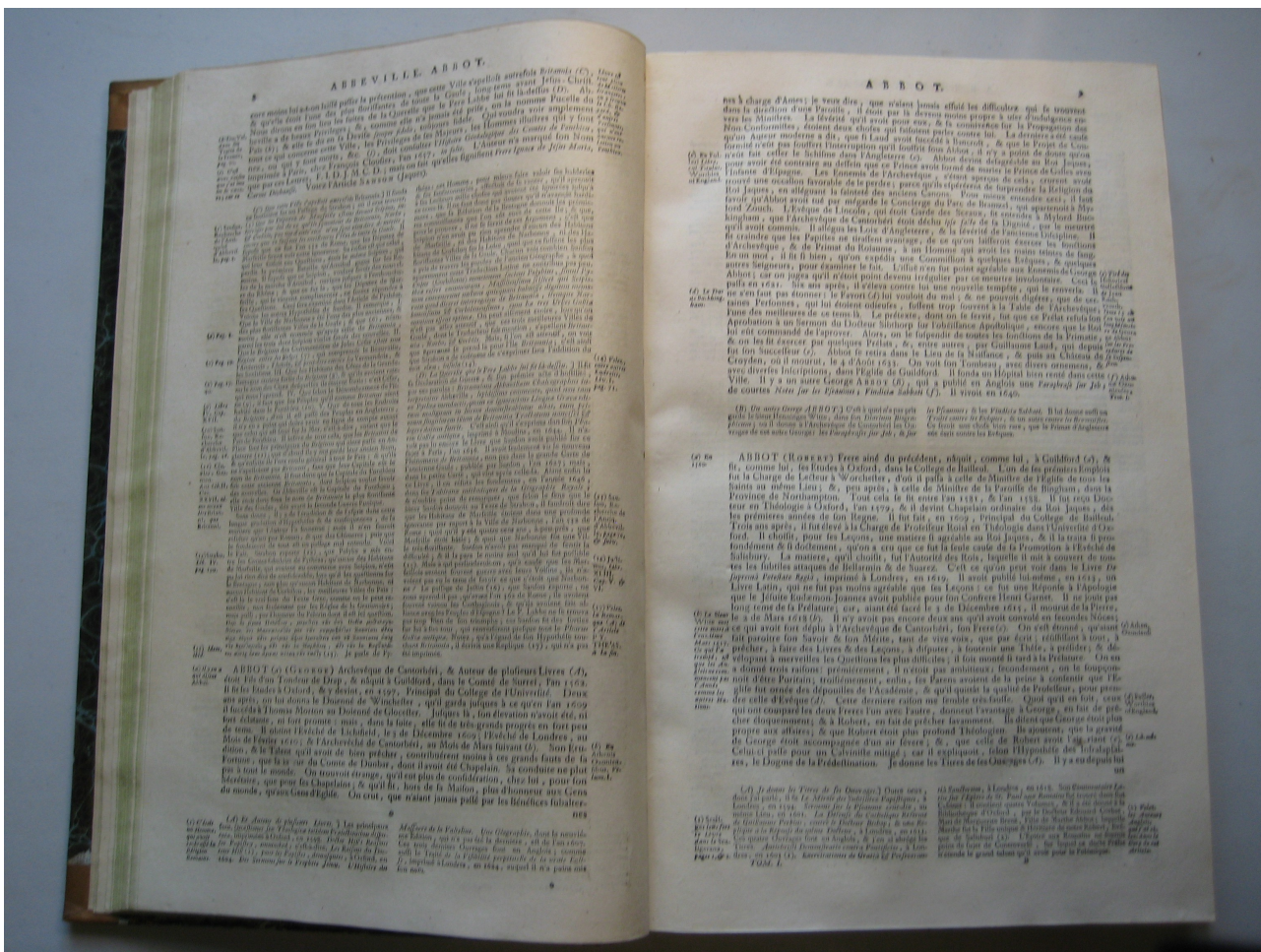

Bøgerne har tilhørt verdensmanden lensgreve Jørgen Scheel (1768-1825), som satte en af landets største formuer overstyr. Han havde samlet bøger på sine mange rejseår i Tyskland og Italien og ved hjemkomsten til Scheel Slot (nu Sostrup) nær Grenaa fyldte han vestfløjens øverste stokværk med bøger. Bøgerne blev læst både af familien og de talrige gæster, som ofte tog et bind med på værelset eller med hjem i kufferten, hvilket forklarer de manglende bind i mange af værkerne. Det mærkes også på de værker, som står på det gamle bibliotek. Da grev Scheel gik konkurs i 1818, kom hans 12000 bind store bibliotek på auktion. Skoledirektionen har sikkert købt billigt ind, når man affandt sig med hullerne i bindrækkerne.

Et værk, som særlig tiltrækker sig opmærksomhed, er:

Pierre Bayle: Dictionnaire Historique et Critique Basle 1741 4 Bd. Nr. 495-498 hos Flemmer.

Pierre Bayles værk er skelsættende i oplysningstiden. Det bliver en slags forbillede for Diderots og d'Almberts store franske Encyclopedie. Alle artiklerne balancerede på kanten af censurers indgriben. Bayle dækkede sig under et raffineret notesystem med talrige henvisninger, som tillod ham at smugle kontroversielle tanker ind i værket, Skepsis og farlige diskussioner blev anbragt i noterne. Bayle kæmpede for religiøs tolerance. Man lægger mærke til, at noterne meget ofte fylder mere end brødteksten.

Holberg fortæller i sit 1. levnedsbrev om en flok studenter, som stod i kø foran Mazarin-Biblioteket i Paris hver morgen og løb om kap, når biblioteket åbnede, for at få fat i Bayles Leksikon, som de var meget ivrige efter at læse i. Holberg ejede også selv værket i 3. udgave 1720. Den lå næsten uafbrudt opslået på hans bord.